

Správa o činnosti zástupcu Slovenskej republiky pred Európskym súdom pre ľudské práva za rok 2024

Správa o činnosti zástupcu Slovenskej republiky pred Európskym súdom pre ľudské práva v Štrasburgu (ďalej len „zástupca“ alebo „zástupkyňa“) za rok 2024 sa predkladá na základe Štatútu zástupcu Slovenskej republiky pred Európskym súdom pre ľudské práva (ďalej len „štatút“), ktorý bol schválený uznesením vlády Slovenskej republiky (ďalej len „vláda“) č. 543/2005 z 13. júla 2005, a ktorý zástupcovi ukladá každoročne, najneskôr do konca marca, vypracovať správu o činnosti za uplynulý rok a predložiť ju na rokovanie vlády.

Predkladaná správa nadväzuje na správu za rok 2023 a je spracovaná podľa stavu k 31. decembru 2024.

I. Činnosť zástupcu a jeho kancelárie

V roku 2024 zastupovala Slovenskú republiku v konaní pred Európskym súdom pre ľudské práva (ďalej len „Súd“) JUDr. Miroslava Bálintová. V kancelárii zástupcu ďalej pracovali piati odborní zamestnanci – právnici a jeden zamestnanec zabezpečujúci administratívu.

Zástupkyňa v roku 2024 v súlade so štatútom a ďalšími relevantnými dokumentmi, predovšetkým Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“) a Rokovacím poriadkom Súdu (ďalej len „rokovací poriadok“) predkladala stanoviská k sťažnostiam, obsahujúce skutkový stav, vypracovaný na základe relevantných podkladov od vnútroštátnych orgánov a vyjadrenie k prijateľnosti a podstate sťažností podaných proti Slovenskej republike (článok 38 a ďalšie články Dohovoru a pravidlá 54 a 54A rokovacieho poriadku), predkladala ďalšie stanoviská, stanoviská k vyjadreniam sťažovateľov k stanoviskám vlády k prijateľnosti a podstate sťažností, vyjadrenia k ďalším podaniam sťažovateľov a k dokumentom a dôkazom, ktoré sťažovatelia Súdu predložili (článok 38 Dohovoru a pravidlá 54 a 59 rokovacieho poriadku) a na základe výziev Súdu predkladala vyjadrenia k nárokom sťažovateľov na spravodlivé zadostučinenie (pravidlo 60 rokovacieho poriadku). Ďalej sa zástupkyňa vyjadrovala k možnosti uzavretia zmieru v jednotlivých prípadoch, rokovala o zmieri a v súlade s článkom II ods. 1 písm. b) štatútu so súhlasom ministra spravodlivosti Slovenskej republiky uzatvárala zmier (články 38 a 39 Dohovoru a pravidlo 62 rokovacieho poriadku). Zástupkyňa tiež predkladala Súdu jednostranné vyhlásenia vlády a návrhy na uzavretie niektorých prípadov, v ktorých sťažovatelia, na rozdiel od vlády, nesúhlasili s navrhnutými podmienkami zmieru (článok 37 Dohovoru). Napokon, uskutočňovala aj ďalšie procesné úkony v konaniach.

V súlade so svojimi úlohami a kompetenciami zástupkyňa taktiež zabezpečovala a dohliadala na riadny výkon rozsudkov a rozhodnutí Súdu, teda na prijímanie opatrení, ktorých potreba vyplynula z rozhodovacej činnosti Súdu, a to individuálnych opatrení (opatrení smerujúcich k náprave zisteného porušenia práva) a všeobecných opatrení (opatrení zameraných na zabránenie vzniku ďalších podobných porušení práv). V rámci týchto činností, okrem zabezpečovania plnenia finančných záväzkov vyplývajúcich z rozsudkov a rozhodnutí Súdu, predkladala príslušným vecným útvarom ministerstva spravodlivosti a iným vnútroštátnym orgánom návrhy na uskutočnenie opatrení, ktorých potreba vyplynula z rozhodovacej činnosti Súdu, koordinovala prijímanie týchto opatrení, spolupracovala pri

návrhoch príslušných útvaroch ministerstva spravodlivosti a iných vnútroštátnych orgánov a poskytovala im konzultácie a odbornú pomoc. Ďalej zástupkyňa predkladala Výboru ministrov Rady Európy (ďalej len „VM RE“) správy o plánovaných a uskutočnených individuálnych a všeobecných opatreniach v rámci výkonu rozsudkov a rozhodnutí Súdu, spolupracovala pri prejednávaní prípadov týkajúcich sa Slovenskej republiky Výborom delegátov ministrov Rady Európy, viedla konzultácie s odborom výkonu rozsudkov a rozhodnutí Súdu Sekretariátu Rady Európy a pripravovala podklady pre prijatie záverečných rezolúcií VM RE o ukončení sledovania výkonu rozsudkov.

Kancelária zástupcu okrem toho v rámci svojej činnosti poskytovala súčinnosť iným organizačným útvarom ministerstva spravodlivosti, ako aj rôznym orgánom verejnej moci.

II. Prehľad štatistických údajov

a) všeobecne

Na základe dostupných štatistických údajov¹ bol vývoj vo vybavovaní sťažností týkajúcich sa Slovenskej republiky za posledných desať rokov nasledujúci:

<i>sťažnosti proti Slovenskej republike</i>	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
sťažnosti pridelené na preskúmanie príslušnému orgánu (samosudcovi, výboru alebo komore)	353	309	425	390	300	289	460	479	457	537
neprijaté alebo vyčiarknuté sťažnosti bez notifikácie vláde	314	291	354	395	268	253	320	427	292	291
sťažnosti notifikované vláde	30	43	47	32	55	71	52	48	143	42
rozsudky (počet sťažností, o ktorých bolo rozhodnuté rozsudkami*)	14	10	12 (18)	11 (19)	6 (9)	12 (14)	23 (27)	13 (26)	18 (19)	12 (21)
rozhodnutia o neprijateľnosti sťažností vyhlásené po predložení stanovísk strán (počet sťažností, ktoré boli vyhlásené za neprijateľné*)	5	3	1	5	7	1	14 (15)**	7 (12)	6 (8)	5 (6)
rozhodnutia o zmieri (počet sťažností, ktoré boli vyčiarknuté na základe zmieru*)	20	18	12 (18)	7 (15)	9 (16)	7 (12)	18 (26)**	19 (23)	13 (19)	19 (23)
rozhodnutia o vyčiarknutí sťažnosti na základe jednostranného vyhlásenia vlády (počet sťažností, ktoré boli vyčiarknuté na základe jednostrannej deklarácie*)	4	5	2 (4)	3	4 (5)	1	4 (6)	2	3	0
rozhodnutia o vyčiarknutí sťažnosti z iných dôvodov	1	1	1	2	1	1	0	0	1	0

* Súd v niektorých prípadoch sťažnosti spojil na spoločné konanie a rozhodol o nich spoločným rozsudkom alebo rozhodnutím.

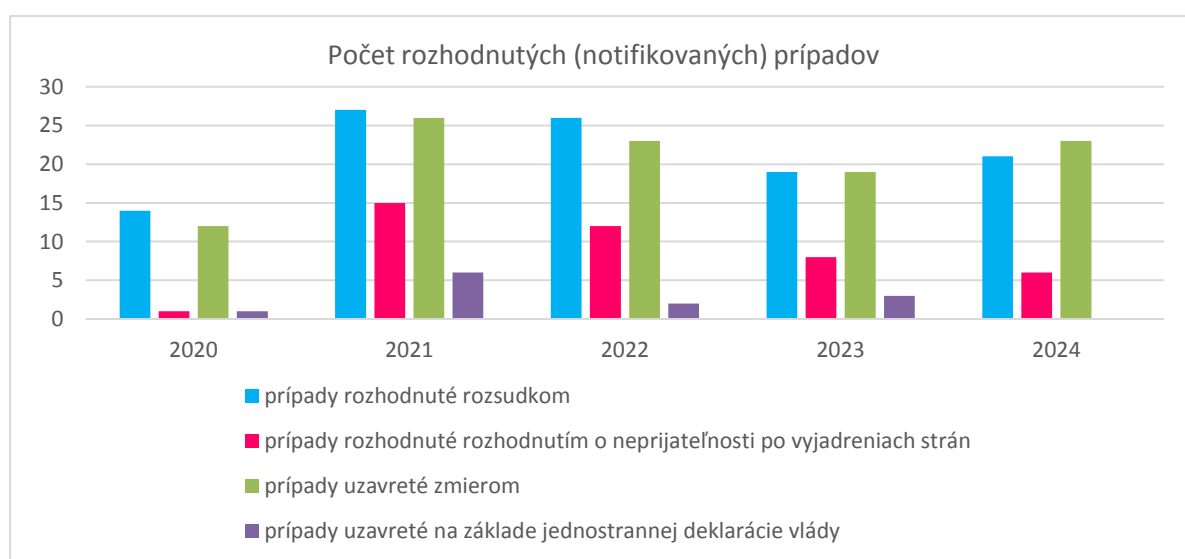
** Jedna sťažnosť bola sčasti vyhlásená za neprijateľnú po predložení stanovísk strán a sčasti vyčiarknutá na základe zmieru, preto je v súlade so štatistikami vydávanými Súdom zahrnutá v oboch riadkoch tabuľky.

¹ Údaje v nasledujúcej tabuľke sú čiastočne získané z oficiálnych štatistík Súdu, prístupných na jeho internetovej stránke (pozri <https://www.echr.coe.int/statistical-reports>) a databázy HUDOC (<https://hudoc.echr.coe.int>) a čiastočne z vlastných databáz kancelárie zástupcu.

V súvislosti s prvým riadkom vyššie uvedenej tabuľky, obsahujúcim počty sťažností, je potrebné vysvetliť, že Súd už niekoľko rokov nezverejňuje v rámci štatistických údajov počet sťažností, ktoré sú proti jednotlivým štátom podané, ale iba počet sťažností, ktoré prešli prvotným filtrom splnenia základných formálnych podmienok a sú pridelené na preskúmanie príslušnému orgánu (samosudcovi, výboru alebo komore).

b) rozsudky a rozhodnutia v roku 2024

Na základe údajov možno povedať, že počty notifikovaných sťažností proti Slovenskej republike, o ktorých Súd v roku 2024 akýmkoľvek spôsobom rozhodol, sú pri porovnaní údajov za posledných päť rokov priemerné a v porovnaní s rokom 2023 sú rovnaké, ako ukazuje nasledujúci graf:

Z prípadov, ktoré boli notifikované vláde, Súd v uplynulom roku rozhodol celkovo o 50 sťažnostiach. Súd vyhlásil 12 rozsudkov, z toho všetky boli vyhlásené v merite veci, pričom nimi rozhodol o 21 sťažnostiach. Okrem toho Súd vyčiarkol zo svojho zoznamu prípadov 23 sťažností (19 rozhodnutiami) na základe zmieru dosiahnutého medzi stranami. Súd tiež 6 sťažností (5 rozhodnutiami) vyhlásil ako celok za neprijateľné po tom, ako sa k notifikovanej sťažnosti vyjadrila vláda a sťažovateľ. Okrem rozhodnutí týkajúcich sa prípadov, ktoré boli notifikované vláde, Súd zverejnil aj 1 rozhodnutie, ktorým 1 sťažnosť vyhlásil za neprijateľnú bez predchádzajúcej notifikácie vláde (pozri nižšie).

V roku 2024 Súd 11 rozsudkami, ktoré sa týkali celkovo 21 sťažností, konštatoval porušenie niektorého z článkov Dohovoru zo strany Slovenskej republiky (v roku 2023 to bolo 17 rozsudkov týkajúcich sa 18 sťažností). V 1 prípade Súd zistil porušenie článku 3 Dohovoru (zákaz mučenia, krutého a neľudského zaobchádzania alebo trestania) v jeho hmotnej časti, v 4 rozsudkoch konštatoval porušenie článku 6 Dohovoru (právo na spravodlivé súdne konanie, z čoho 3 prípady sa týkali porušenia práva na prerokovanie veci v primeranej lehote, a 1 prípad sa týkal porušenia práva na prezumpciu nevinu), v 3 rozsudkoch dospel k záveru o porušení článku 8 Dohovoru (právo na rešpektovanie súkromného a rodinného života), pričom v jednom z týchto prípadov dospel aj k záveru o porušení článku 13 (právo na účinný opravný

prostriedok) v spojení s článkom 8 Dohovoru, v 1 prípade Súd zistil porušenie článku 4 Dohovoru (zákaz otroctva a nútenej práce) a v 3 prípadoch (týkajúcich sa 8 sťažností) zistil porušenie článku 5 (právo na slobodu a osobnú bezpečnosť). V 1 prípade Súd vyhlásil rozsudok, v ktorom nezistil žiadne porušenie sťažovateľových práv.

Rozsudky Súdu, vyhlásené od 1. januára 2024 do 31. decembra 2024:

Č.	Sťažnosť	Sťažovateľ	Namietaný článok Dohovoru alebo Protokolu Predmet súdneho konania	Rozsudok Spravidlivé zadost'učinenie
1	39980/22	Beáta Janočková a Daniel Kvocera	D-8, D-13 právo na rešpektovanie súkromného a rodinného života právo na účinný prostriedok nápravy (efektívnosť konania o nariadenie výkonu neodkladného opatrenia upravujúceho styk s maloletým dieťaťom, neprijatie opatrení potrebných na zabezpečenie tohto styku, neúčinnosť vnútroštátneho prostriedku nápravy poskytnutého ústavným súdom)	8. február 2024 porušenie D-8, D-13 5 000 EUR – NU pre každého sťažovateľa
2	35025/20	Dávid Krátky	D-6/2 právo na prezumpciu nevinu (vyslovenie celého mena sťažovateľa, inak označovaného iniciálami, sudcom v rámci verejného vyhlásenia rozsudku)	15. február 2024 porušenie D-6/2 7 800 EUR – NU 2 938 EUR – T
3	10219/22	Zuzana Bardúnová	D-6/1 právo na spravodlivé súdne konanie (dĺžka občianskoprávneho konania)	25. apríl 2024 porušenie D-6/1 2 000 EUR – NU 250 EUR – T
4	55788/20 8058/21 21850/21 22074/21	Dávid Krátky a Dominik Krátky	D-5/3, D-5/4, právo na slobodu a osobnú bezpečnosť (dĺžka trvania väzby a jej odôvodnenosť, požiadavka urýchlenosti a ďalšie procesné záruky v konaní o preskúmanie zákonnosti väzby)	25. apríl 2024 odmietnutie sťažnosti podľa D-5/3 porušenie D-5/4 (urýchlenosť) odmietnutie zvyšku sťažnosti podľa D-5/4 (ďalšie záruky) 1 600 EUR – NU pre každého sťažovateľa 1 000 EUR – T pre každého sťažovateľa
5	615/21 9427/21 36765/21	Denisa Cviková	D-5/1 (c), D-5/3, D-5/4, D-8 právo na slobodu a osobnú bezpečnosť (odôvodnenosť väzby, procesné záruky v konaní o preskúmanie zákonnosti väzby), právo na rešpektovanie súkromného života a obdobia	13. jún 2024 neporušenie D-5/1 (c), D-5/3 (vzatie do väzby) porušenie D-5/1 (c), D-5/3 (pokračujúca väzba) porušenie D-5/4 odmietnutie sťažnosti podľa D-8 19 500 EUR – NU
6	18062/22 18069/22	Alžbeta Petejová a Gabriela Pjonteková	D-6/1 právo na spravodlivé súdne konanie (dĺžka občianskoprávneho konania)	5. september 2024 porušenie D-6/1 13 700 EUR – NU pre každého sťažovateľa
7	5541/22	L. B.	D-6, D-8 právo na spravodlivé súdne konanie právo na rešpektovanie súkromného a rodinného života (dĺžka a efektívnosť konania o úpravu styku s maloletým dieťaťom a určenie výživného)	12. september 2024 porušenie D-8 (sťažnosť skúmaná len podľa D-8) 9 000 EUR – NU
8	48587/21	B. B.	D-4, D-8 zákaz otroctva a nútenej práce právo na rešpektovanie súkromného a rodinného života (nedodržanie povinnosti štátu viesť účinné vyšetrovanie dôvodného podozrenia z obchodovania s ľuďmi)	24. október 2024 porušenie D-4 odmietnutie sťažnosti podľa D-8 26 000 EUR – NU 15 000 EUR – T

Č.	Sťažnosť	Sťažovateľ	Namietaný článok Dohovoru alebo Protokolu Predmet súdneho konania	Rozsudok Spravidlivé zadost'učinenie
9	7907/22	Jaroslav Širo	D-6/1, právo na spravodlivé súdne konanie (dĺžka občianskoprávneho konania)	14. november 2024 porušenie D-6/1 8 200 EUR – NU 250 EUR – T
10	56545/21	Martin Ribár	D-3, D-14 zákaz mučenia, neľudského alebo ponižujúceho zaobchádzania alebo trestania, zákaz diskriminácie (materiálne podmienky výkonu väzby)	12. december 2024 neporušenie D-3 (časť námietok odmietnutá pre nevyčerpanie vnútroštátnych prostriedkov) odmietnutie sťažnosti podľa D-14
11	55792/20 35253/21 41955/22	Branislav Adamčo	D-3, D-8, D-13 zákaz mučenia, neľudského alebo ponižujúceho zaobchádzania alebo trestania, právo na rešpektovanie súkromného a rodinného života, právo na účinný prostriedok nápravy (dôkladné osobné prehliadky a kontrola dokumentov odsúdeného, odmietnutie uvoľniť ruku počas prestávky v pojednávaní)	12. december 2024 porušenie D-3 (dôkladné osobné prehliadky; námietka ohľadne neuvoľnenia ruky odmietnutá), porušenie D-8 nepotrebné skúmať zvyšok sťažnosti podľa D-8 a D-13 20 000 EUR – NU 3 500 EUR – T
12	36989/21 7945/22	M. B.	D-5/1 (c), D-5/3, D-5/4 právo na slobodu a osobnú bezpečnosť (odôvodnenosť a dĺžka väzby u mladistvého, nesplnenie požiadavky urýchlenosti konania o preskúmanie zákonnosti väzby)	19. december 2024 porušenie D-5/3 (sťažnosť skúmaná podľa D-5/3, nie podľa D-5/1), porušenie D-5/4 2 100 EUR – NU 1 125 EUR – T

D-x/y = článok x odsek y Dohovoru

yP-x = článok x Protokolu č. y

MŠ = náhrada majetkovej škody

NU = náhrada nemajetkovej ujmy

T = náhrada trov konania (nákladov a výdavkov spojených s konaním)

Prakticky vo všetkých prípadoch proti Slovenskej republike Súd v posledných rokoch uplatňuje procesný postup, keď pred notifikáciou sťažnosti vláde rozhodne o tom, že bude prijateľnosť a podstatu sťažnosti posudzovať spoločne. To znamená, že po notifikácii sťažnosti, ak nedôjde k uzavretiu zmieru medzi stranami alebo k vyčiarknutiu sťažnosti z iných dôvodov, Súd preskúma predložené stanoviská strán, posúdi naraz otázky prijateľnosti aj otázky podstaty a vyhlási buď rozhodnutie (ktorým sťažnosť vyhlási za neprijateľnú) alebo rozsudok (ktorým rozhodne o porušení alebo neporušení dotknutých článkov Dohovoru a ktorý zároveň obsahuje aj rozhodnutie o prijateľnosti alebo neprijateľnosti jednotlivých námietok).

Z vyššie uvedených rozsudkov v roku 2024 bolo 5 rozsudkov vyhlásených sedemčlennou komorou Súdu (rozsudky uvedené v tabuľke vyššie pod číslami 1, 5, 8, 10 a 11), medzičasom všetky nadobudli právoplatnosť. Ďalej bolo 7 rozsudkov vyhlásených trojčlenným výborom (rozsudky uvedené pod číslami 2 – 4, 6, 7, 9 a 12) a tieto rozsudky nadobudli právoplatnosť dňom ich vyhlásenia. Podrobnosti o jednotlivých rozsudkoch sú uvedené v prílohe č. 1 k tejto správe.

V roku 2024 ďalej Súd 5 rozhodnutiami rozhodol v prospech Slovenskej republiky a vyhlásil 5 sťažností za neprijateľné po tom, ako sa k nim vyjadrila vláda a sťažovatelia. Vo väčšine z týchto prípadov išlo o tzv. kvázi-meritórne rozhodnutia. Okrem toho Súd aj bez predchádzajúcej notifikácie vláde zverejnil 1 ďalšie rozhodnutie, ktorým sťažnosť vyhlásil za neprijateľnú.

Zverejnené rozhodnutia Súdu, ktorými boli sťažnosti proti Slovenskej republike vyhlásené za neprijateľné, od 1. januára 2024 do 31. decembra 2024:

Č.	Sťažnosť	Meno	Namietaný článok Dohovoru alebo protokolu Predmet súdneho konania	Dátum rozhodnutia
1	39371/20	Duarte Agostinho	D-1, D-2, D-3, D-8, D-14, P1-1 záväzok dodržiavať ľudské práva, právo na život, zákaz mučenia, neľudského alebo ponižujúceho zaobchádzania alebo trestania, právo na rešpektovanie súkromného a rodinného života, zákaz diskriminácie, ochrana majetku (neplnenie záväzkov štátov potrebných na boj s klimatickou zmenou)	9. apríl 2024 sťažnosť vyhlásená za neprijateľnú z dôvodu nedostatku jurisdikcie
2	35015/20	Gejza Ferenc	D-6/1 právo na spravodlivé súdne konanie (zákonnosť získania dôkazu v trestnom konaní, porušenie práv obhajoby)	16. apríl 2024 sťažnosť vyhlásená za neprijateľnú z dôvodu zjavnej nepodloženosti
3	3325/24	Štefan Harabin*	D-6/1, D-14, D-17, P1-1, P1-3 právo na spravodlivé súdne konanie, zákaz diskriminácie, zákaz zneužitia práva, ochrana majetku, právo na slobodné voľby (výsledok disciplinárneho konania proti sudcovi, zánik sudcovského mandátu v zmysle novely zákona)	14. máj 2024 sťažnosť vyhlásená za neprijateľnú z dôvodu zjavnej nepodloženosti
4	15518/22	Tomáš Markech	D-5/4 právo na osobnú slobodu a bezpečnosť (nesplnenie požiadavky urýchlenosti konania o preskúmanie zákonosti väzby)	16. máj 2024 sťažnosť vyhlásená za neprijateľnú z dôvodu zjavnej nepodloženosti
5	16973/22	Peter Šimek	D-6/1 právo na spravodlivé súdne konanie (dĺžka občianskoprávneho konania)	30. máj 2024 sťažnosť vyhlásená za neprijateľnú z dôvodu nezlučiteľnosti <i>ratione personae</i> s ustanoveniami Dohovoru
6	13284/22 12127/23	Jaroslav Haščák	D-8, D-13, D-18 právo na rešpektovanie súkromného a rodinného života, právo na účinný prostriedok nápravy, hranice použitia obmedzení výkonu práv (únik informácií do médií)	24. september 2024 sťažnosti vyhlásené za neprijateľné z dôvodu nevyčerpania vnútroštátnych prostriedkov nápravy

* Rozhodnutie bolo vyhlásené bez notifikácie sťažností vláde.

Podrobnosti o predmetných rozhodnutiach sú uvedené v prílohe č. 1 k tejto správe.

Okrem toho Súd v roku 2024 vydal 19 rozhodnutí, ktorými vzal na vedomie zmier medzi sťažovateľmi a vládou po tom, ako sa uistil, že dosiahnutý zmier je založený na rešpektovaní ľudských práv tak, ako je to definované v Dohovore a jeho protokoloch a rozhodol o vyčiarknutí 23 sťažností zo svojho zoznamu prípadov (Súd niektoré sťažnosti spojil na spoločné konanie a rozhodol o nich spoločným rozhodnutím).

Rozhodnutia Súdu o zmieri, prijaté od 1. januára 2024 do 31. decembra 2024:

Č.	Sťažnosť	Sťažovateľ	Namietaný článok Dohovoru alebo protokolu Predmet súdneho konania	Dátum rozhodnutia	Odškodnenie
1	23811/23	Matúš Urban	D-6/1 právo na spravodlivé súdne konanie (dĺžka občianskoprávneho konania)	15. február 2024	1 900 EUR – NU 250 EUR – T
2	18008/23	Ivan Cupper	D-6/1, D-13 právo na spravodlivé súdne konanie právo na účinný prostriedok nápravy (dĺžka trestného konania)	15. február 2024	6 500 EUR – NU

Č.	Sťažnosť	Sťažovateľ	Namietaný článok Dohovoru alebo protokolu Predmet súdneho konania	Dátum rozhodnutia	Odškodnenie
3	57085/18	T. K. a ďalší	D-3, D-13, D-14 zákaz mučenia, neľudského a ponižujúceho zaobchádzania a trestania, právo na účinný prostriedok nápravy, zákaz diskriminácie (policajná akcia a vyšetrovanie udalosti)	5. marec 2024	13 750 EUR – NU pre každého sťažovateľa 7 210 EUR – T pre všetkých sťažovateľov spoločne
4	23841/23	Tomáš Sisák	D-6/1, D-13 právo na spravodlivé súdne konanie (dĺžka občianskoprávneho konania), právo na účinný prostriedok nápravy	7. marec 2024	1 300 EUR – MŠ a NU 250 EUR – T
5	21856/23	Peter Petrovský	D-6/1 právo na spravodlivé súdne konanie (dĺžka občianskoprávneho konania)	7. marec 2024	3 600 EUR - MŠ a NU 250 EUR – T
6	35458/23	Tomáš Machata	D-6/1 právo na spravodlivé súdne konanie (dĺžka občianskoprávneho konania)	4. apríl 2024	2 500 EUR - MŠ a NU 250 EUR – T
7	31549/23	Andrej Kollár	D-6/1 právo na spravodlivé súdne konanie (dĺžka občianskoprávneho konania)	4. apríl 2024	3 600 EUR – MŠ a NU 250 EUR – T
8	21885/23	Alexandra Pištofová	D-6/1, D-13 právo na spravodlivé súdne konanie (dĺžka občianskoprávneho konania), právo na účinný prostriedok nápravy	4. apríl 2024	2 565 EUR – MŠ, NU a T
9	42073/22	Elena Kováčová	D-6/1 právo na spravodlivé súdne konanie (dĺžka občianskoprávneho konania)	4. apríl 2024	100 000 EUR – NU 123 322 EUR – úroky z omeškania 4 566 EUR – T
10	31987/23	Anton Magát	D-6/1 právo na spravodlivé súdne konanie (dĺžka občianskoprávneho konania)	16. máj 2024	7 600 EUR – MŠ a NU
	35419/23	Adam Gálik			2 300 EUR – MŠ a NU
	35480/23	Jarmila Dinková Milan Dinka Peter Dinka			6 400 EUR – MŠ a NU pre každého sťažovateľa 250 EUR – T pre všetkých sťažovateľov spoločne
	39614/23	Vladimír Chovanec			2 300 EUR – MŠ a NU 250 EUR – T
11	32188/23	P. K.	D-6/1 právo na spravodlivé súdne konanie (dĺžka občianskoprávneho konania)	16. máj 2024	1 395 EUR
12	32714/23	Michal Mandzák	D-6/1 právo na spravodlivé súdne konanie (dĺžka tzv. adhézneho konania v trestnom konaní)	16. máj 2024	2 600 EUR – MŠ a NU 250 EUR – T
13	1902/24	Štefan Varga	D-6/1 právo na spravodlivé súdne konanie (dĺžka občianskoprávneho konania)	27. jún 2024	3 400 EUR – MŠ a NU
14	42833/23	K. J.	D-6/1, D-13 právo na spravodlivé súdne konanie (dĺžka občianskoprávneho konania), právo na účinný prostriedok nápravy	11. júl 2024	3 105 EUR
15	3035/24	Ján Jaš	D-6/1 právo na spravodlivé súdne konanie (dĺžka trestného konania)	19. september 2024	6 000 EUR – NU 250 – T
16	704/24	Alena Naďová	D-6/1 právo na spravodlivé súdne konanie (dĺžka občianskoprávneho konania)	19. september 2024	2 300 EUR – NU 250 – T
17	10706/24	Tomáš Hanák	D-6/1 právo na spravodlivé súdne konanie (dĺžka občianskoprávneho konania)	17. október 2024	2 800 EUR – NU 250 – T

Č.	Sťažnosť	Sťažovateľ	Namietaný článok Dohovoru alebo protokolu Predmet súdneho konania	Dátum rozhodnutia	Odškodnenie
18	14941/23	Zlatica Poláková a ďalší	D-6/1 právo na spravodlivé súdne konanie (dĺžka občianskoprávneho konania)	21. november 2024	2 500 EUR – NU pre každého sťažovateľa/ domácnosť 250 – T spoločne pre všetkých sťažovateľov
	15676/24	BPT LEASING, a. s.			2 000 EUR – NU 250 – T
19	14530/27	Csaba Fükö	D-6/1 právo na spravodlivé súdne konanie (dĺžka trestného konania)	21. november 2024	6 400 EUR – NU

V období od 1. januára 2024 do 31. decembra 2024 sa nevyskytol žiaden prípad, v ktorom by Súd rozhodol o vyčiarknutí sťažnosti podľa článku 37 ods. 1 Dohovoru (na základe jednostrannej deklarácie vlády v zmysle článku 37 ods. 1 písm. c) Dohovoru alebo z iných dôvodov, ako napr. nezáujem sťažovateľa na ďalšom prerokovaní svojej sťažnosti v zmysle článku 37 ods. 1 písm. a) Dohovoru).

c) predbežné opatrenia v roku 2024

V zmysle pravidla 39 Rokovacieho poriadku Súdu môže komora Súdu alebo v prípade potreby jej predseda na návrh strany alebo inej dotknutej osoby, alebo z vlastného podnetu nariadiť stranám akékoľvek predbežné opatrenie, ktoré považuje za potrebné prijať v záujme strán alebo riadneho priebehu konania. Veľká časť nariadených predbežných opatrení sa týka vydania alebo vyhostenia cudzincov, ktorí sa pred Súdom sťažujú na porušenie svojich práv podľa článkov 2, 3, 8 alebo 6 Dohovoru a tvrdia, že v štáte, do ktorého by mali byť vydaní alebo vyhostení, im hrozí smrť, zlé zaobchádzanie alebo nespravodlivé trestné konanie, prípadne, že vydaním alebo vyhostením stratia kontakt so svojou rodinou nachádzajúcou sa vo vydávajúcom alebo vyhostujúcom štáte.

Vo vzťahu k Slovenskej republike boli podľa štatistických údajov Súdu² v roku 2024 podané 4 žiadosti o nariadenie predbežného opatrenia. Súd žiadne predbežné opatrenie nenariadil (žiadosti nespádali do rozsahu článku 39 Rokovacieho poriadku Súdu).

d) intervencie v roku 2024

Podľa článku 36 ods. 2 Dohovoru a pravidla 44 ods. 3 rokovacieho poriadku môže štát, ktorý je zmluvnou stranou Dohovoru a nie je stranou v spore, alebo akákoľvek zainteresovaná osoba odlišná od sťažovateľa, so súhlasom Súdu intervenovať v prípade ako tretia strana.

V roku 2024 Slovenská republika intervenovala ako tretia strana v prípade *R. A. a ďalší proti Poľsku* (sťažnosť č. 42120/21). Prípád sa týka tridsiatich dvoch afganských štátnych príslušníkov, ktorí tvrdili, že z Afganistanu utiekli po nástupe hnutia Taliban k moci. Tvrdili, že okolo 8. augusta 2021 prekročili bielorusko-poľskú hranicu a boli poľskou pohraničnou strážou násilne zatlačení späť do Bieloruska a odvtedy zostali uviaznutí v nevyhovujúcich hygienických a humanitárnych podmienkach medzi poľskou políciou na jednej strane

² Údaje sú získané z oficiálnych štatistík Súdu, prístupných na jeho internetovej stránke (pozri https://www.echr.coe.int/Documents/Stats_art_39_01_ENG.pdf).

a bieloruskou pohraničnou strážou na strane druhej. Dňa 25. augusta 2021 Súd podľa pravidla 39 Rokovacieho poriadku Súdu nariadil poľskej vláde predbežné opatrenie, aby sťažovateľom poskytla humanitárnu pomoc a primeranú lekársku pomoc. Následne 27. septembra 2021 Súd predĺžil toto predbežné opatrenie a zároveň poľskej vláde notifikoval predmetnú sťažnosť spolu s otázkami k prípadu. Súd tiež poľskej vláde oznámil dve nové predbežné opatrenia a požiadal ju, aby umožnila právny zástupcom sťažovateľov nadviazať so sťažovateľmi potrebné kontakty v záujme bezproblémového priebehu konania pred Súdom, a tiež, aby nevyhostila sťažovateľov späť do Bieloruska za predpokladu, že títo sa už nachádzajú na poľskom území. Sťažovatelia sa v podanej sťažnosti odvolávali na článok 3 Dohovoru a namietali, že poľské orgány im odopreli prístup k azylovým konaniam, pričom zároveň poukazovali na to, že v prípade ich návratu do Afganistanu budú vystavení riziku zaobchádzania v rozpore s Dohovorom, a ak budú poslaní do Bieloruska, budú vystavení hromadnému vyhosteniu. Sťažovatelia tiež namietali materiálne a hygienické podmienky v hraničnom tábore. Opierajúc sa o článok 4 Protokolu č. 4 k Dohovoru a o článok 13 spolu s článkom 3 Dohovoru a článkom 4 Protokolu č. 4 k Dohovoru sťažovatelia ďalej namietali, že boli hromadne vyhostení, a nemali k dispozícii žiadny účinný prostriedok nápravy. Napokon podľa článku 34 Dohovoru sťažovatelia namietali tiež to, že Poľsko nevykonalo predbežné opatrenia, ktoré v ich prípade nariadil Súd. Sedemčlenná komora, ktorej bola predmetná sťažnosť pridelená, odstúpila svoju právomoc sedemnásťčlennej veľkej komore Súdu. Slovenská republika sa rozhodla vo veci intervenovať vzhľadom na to, že je presvedčená, že v tomto prípade môže Súd formulovať významné závery vo vzťahu k rozsahu štandardov dodržiavania základných ľudských práv v intenciách postupu štátu pri vzniku neobvyklých situácií v rámci migračných vln a reakcii štátov na tieto situácie. Zároveň, rozhodnutie Súdu môže mať v budúcnosti vplyv aj na iné štáty, a osobitne pre Slovenskú republiku, ktorá má vonkajšiu schengenskú hranicu.

Z prípadov, v ktorých Slovenská republika intervenovala ako tretia strana v predchádzajúcom období, Súd v roku 2024 rozhodol v prípade *Verein KlimaSeniorinnen Schweiz a ďalší proti Švajčiarsku*, ktorý sa týkal dôsledkov klimatických zmien na podmienky života a zdravie starších osôb a zodpovednosti štátu v tejto oblasti. Sťažnosť podalo švajčiarske združenie združujúce ženy v seniorskom veku, venujúce sa prevencii klimatických zmien a ďalšie ženy v seniorskom veku. Sťažovateľky poukazovali najmä na zvýšenie priemernej ročnej teploty o 2,1°C od počiatkov pravidelných meraní v 19. storočí a na mimoriadne teplé letá ostatných rokov, ktoré priniesli vlny horúčav sprevádzané zvýšeným počtom úmrtí starších osôb, predovšetkým žien. Poukazovali na neplnenie záväzkov štátu znížiť objem emisií tak, aby sa nárast medziročnej priemernej teploty spomalil, k čomu sa Švajčiarsko zaviazalo Parížskou dohodou z roku 2015. Sťažovateľky sa odvolávali na články 2 a 8 Dohovoru a tvrdili, že pozitívne záväzky štátu podľa uvedených ustanovení Dohovoru by sa mali posudzovať vo svetle princípov prevencie a medzigeneračnej spravodlivosti, obsiahnutých v medzinárodnom práve životného prostredia, a že štát neprijal vhodnú legislatívu a nezaviedol primerané a dostatočné opatrenia na dosiahnutie cieľov v boji proti klimatickým zmenám. Sťažovateľky sa odvolali aj na články 6 a 13 Dohovoru, poukazujúc na to, že ich žaloby na vnútroštátnej úrovni boli prejednané súdmi všetkých stupňov a odmietnuté z procesných dôvodov ako *actio popularis* (žaloba vo verejnom záujme). Vzhľadom na dôležitosť témy dopadu klimatických zmien na ľudské práva a potenciálny význam rozhodnutia Súdu v tejto veci na iné štáty sa Slovenská republika rozhodla intervenovať v tejto veci ako tretia strana. Súd vo svojom rozsudku z 9. apríla 2024 konštatoval, že článok 8 Dohovoru zahŕňa právo na účinnú ochranu zo strany štátnych orgánov pred závažnými nepriaznivými účinkami zmeny klímy na životy, zdravie, pohodu a kvalitu života. Konštatoval však, že jednotlivé štyri sťažovateľky nespĺnili kritériá postavenia obete podľa článku 34 Dohovoru a vyhlásil ich sťažnosti za neprijateľné. Sťažujúce sa združenie malo naopak právo podať sťažnosť. Súd rozsudkom rozhodol, že

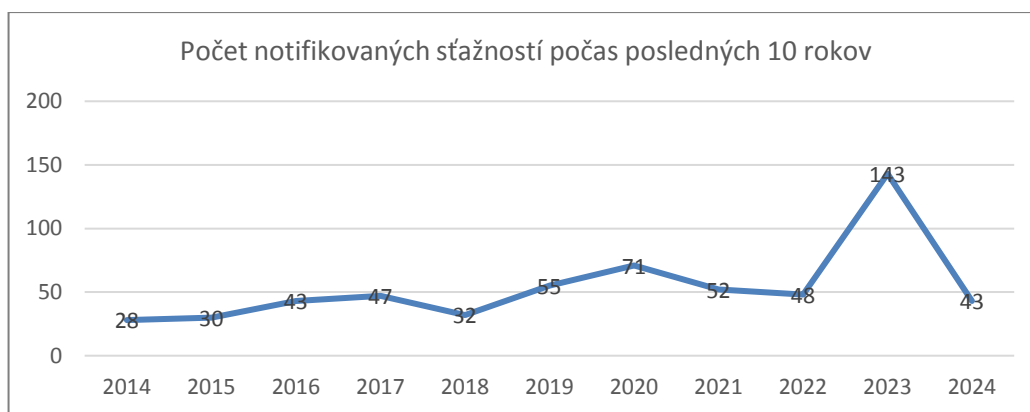
Švajčiarsko porušilo právo sťažujúceho sa združenia na rešpektovanie súkromného a rodinného života podľa článku 8 Dohovoru a tiež právo na prístup k súdu podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru. Konštatoval, že Švajčiarsko si neplnilo svoje „pozitívne záväzky“ podľa Dohovoru, týkajúce sa zmeny klímy, pretože v procese zavádzania vnútroštátnych regulačných opatrení boli medzery (švajčiarske orgány nestanovili množstevné obmedzenia pre emisie skleníkových plynov) a Švajčiarsko tiež nesplnilo svoje predchádzajúce ciele ohľadne zníženia emisie skleníkových plynov. Súd dospel k záveru, že švajčiarske orgány nekonali včas a náležite, pokiaľ ide o koncipovanie a zavedenie relevantnej legislatívy a opatrení. Okrem toho Súd konštatoval, že na sťažnosti sťažujúceho sa združenia na vnútroštátnej úrovni sa vzťahoval článok 6 ods. 1 Dohovoru a dospel k záveru, že švajčiarske súdy neposkytli presvedčivé dôvody, prečo nepovažovali za potrebné skúmať podstatu sťažností združenia a nevzali do úvahy pádny vedecký dôkaz týkajúci sa zmeny klímy.

Ako jeden z 26 intervenujúcich štátov Slovenská republika vystupuje aj vo veci medzištátnej sťažnosti *Ukrajina a Holandsko proti Rusku*, ktorý sa v časti týka zostrelenia letu MH17 a v časti vojenských operácií Ruskej federácie na území Ukrajiny. V tomto prípade Súd zatiaľ nerozhodol.

III. Stav agendy

a) sťažnosti proti Slovenskej republike

Od roku 1993 do konca roku 2024 Súd notifikoval vládě spolu 1409 sťažností. V roku 2024 bolo vládě notifikovaných 43 sťažností. Pri porovnaní vývoja za predchádzajúcich 10 rokov došlo oproti roku 2023, v ktorom bolo množstvo notifikovaných sťažností výrazne nadpriemerné (143 sťažností, čo predstavovalo takmer trojnásobné zvýšenie oproti predchádzajúcemu roku), k zníženiu približujúcemu sa priemeru pred rokom 2023. Počet notifikovaných sťažností za jednotlivé roky v období posledných 10 rokov vidieť na nasledujúcom grafe (pozri tiež prehľad štatistických údajov v časti II. tejto správy):

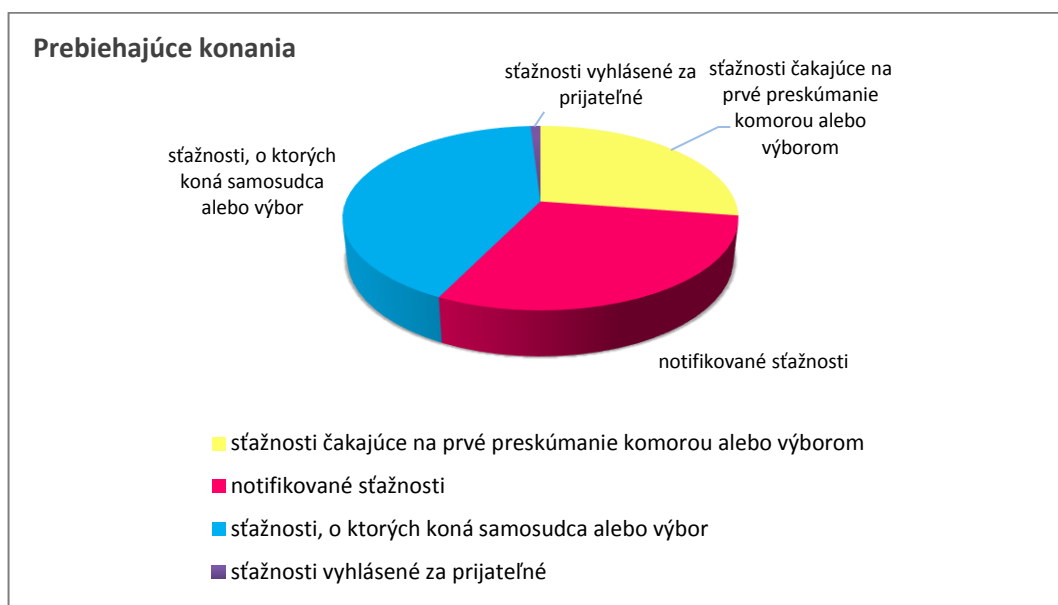
Všetky sťažnosti, ktoré boli notifikované vládě v roku 2024, patria do kategórie individuálnych sťažností podľa článku 34 Dohovoru. Žiadna medzištátna sťažnosť podľa článku 33 Dohovoru nebola proti Slovenskej republike podaná a ani Slovenská republika nepodala takúto sťažnosť proti inému zmluvnému štátu Dohovoru.

Časť sťažností oznámených vládě, najmä tie, ktoré sa týkajú porušenia práva na prejednanie veci v primeranej lehote, je Súdom posudzovaná pri použití procedúry WECL

(„well established case law“), t. j. zjednodušenej procedúry pre niektoré skupiny sťažností týkajúcich sa problematiky, ktorá už je predmetom ustálenej judikatúry Súdu a o ktorých rozhoduje trojčlenný výbor. V prípadoch proti Slovenskej republike, v ktorých nebola použitá procedúra WECL, Súd v uplynulom roku využil tzv. IMSI notifikáciu („immediate and simplified communications“). V týchto prípadoch Súd už nevypracúva skutkový stav prípadu, ale špecifikuje len predmet sťažnosti a vládu ako sporovú stranu vyzve, aby predložila skutkový stav spolu so stanoviskom k prijateľnosti a podstate sťažnosti. Vypracovanie skutkového stavu kladie zvýšené požiadavky na prácu kancelárie zástupcu. Súd okrem toho od roku 2021 uplatňuje svoju stratégiu zameranú na skrátenie doby rozhodovania v prípadoch, ktoré považuje za dôležité pre dotknutý štát a systém Dohovoru ako celok (tzv. impact cases).

Zoznam sťažností notifikovaných vláde v roku 2024 sa nachádza v prílohe č. 2 k tejto správe.

Na základe dostupných štatistických údajov³, ku koncu roka 2024 na Súde prebiehalo konanie celkovo o 521 sťažnostiach podaných proti Slovenskej republike. Stav týchto konaní ukazuje nasledujúci graf:

b) dohľad VM RE nad výkonom právoplatných rozsudkov a rozhodnutí Súdu

V priebehu roku 2024 bola sťažovateľom z titulu spravodlivého zadosťučinenia priznaného rozsudkami Súdu, na základe uzavretých zmierov alebo na základe jednostranných deklarácií vlády celkovo vyplatená suma 474 571 EUR. Prehľad vyplatených súm je uvedený v prílohe č. 3.

V súvislosti s výkonom rozsudkov VM RE sleduje, či boli prijaté všeobecné a individuálne opatrenia nevyhnutné na splnenie rozsudku, pričom berie do úvahy možnosť štátu zvoliť si opatrenia, ktoré v tomto ohľade považuje za najvhodnejšie. Kancelária zástupcu prostredníctvom priamych rokovaní s pracovníkmi odboru výkonu rozsudkov a rozhodnutí Súdu Sekretariátu Rady Európy a prostredníctvom predložených správ o plánovaných

³ Údaje sú získané z oficiálnych štatistík Súdu, prístupných na jeho internetovej stránke (pozri https://www.echr.coe.int/Pages/home.aspx?p=reports&c=#n1347956587550_pointer).

a prijatých opatreniach informuje VM RE o plnení záväzkov vyplývajúcich z rozsudkov, a to najmä o vyplatení priznaných súm spravodlivého zadosťučinenia, o ďalšom vývoji v prípadoch na vnútroštátnej úrovni, o oboznámení dotknutých vnútroštátnych orgánov s rozsudkami Súdu a o zverejnení týchto rozsudkov, o uskutočnených a pripravovaných legislatívnych zmenách, o zmenách v rozhodovacej praxi vnútroštátnych súdov, ako aj o ďalších opatreniach uskutočňovaných v rámci výkonu rozsudkov.

Ku koncu roka 2024 VM RE vykonával dohľad nad celkovo 68 prípadmi proti Slovenskej republike.

Po tom, ako sa VM RE presvedčí, že Slovenská republika prijala všetky nevyhnutné opatrenia na splnenie rozsudku alebo rozhodnutia, prijme záverečnú rezolúciu, v ktorej konštatuje, že úlohy podľa článku 46 ods. 2 Dohovoru boli splnené. V roku 2024 VM RE ukončil dohľad nad výkonom 32 rozsudkov a rozhodnutí proti Slovenskej republike vydaním záverečných rezolúcií:

- rezolúcia *CM/ResDH(2024)168*, prijatá 10. júla 2024 k rozhodnutiam *Fedorčák a Fedorčáková proti Slovenskej republike* z 12. októbra 2023 (č. 11846/23), *Varchula a ďalší proti Slovenskej republike* z 19. januára 2023 (č. 24694/22), *Žolko a 2 ďalšie sťažnosti proti Slovenskej republike* zo 4. mája 2023 (č. 45492/22), *Gajdoš proti Slovenskej republike* zo 17. mája 2023 (50531/22), *Šoošová proti Slovenskej republike* zo 17. mája 2023 (51310/22), *Kurian proti Slovenskej republike* z 1. júna 2023 (č. 55290/22), *BPT LEASING, a. s. proti Slovenskej republike* z 1. júna 2023 (č. 56585/22), *Lešťan proti Slovenskej republike* zo 14. septembra 2023 (č. 5852/23) a *Vajdová a Vajda a 4 ďalšie sťažnosti proti Slovenskej republike* zo 14. septembra 2023 (č. 6900/23), ktorými Súd rozhodol o vyčiarknutí sťažností, týkajúcich sa dĺžky civilných konaní, na základe zmieru uzavretého medzi vládou Slovenskej republiky a sťažovateľmi;
- rezolúcia *CM/ResDH(2024)263*, prijatá 23. októbra 2024 k rozsudkom *Sarkocy proti Slovenskej republike* z 21. septembra 2023 (č. 19303/20), *Sarkocy proti Slovenskej republike* z 20. júla 2023 (č. 51334/21), *Sarkocy proti Slovenskej republike* z 21. septembra 2023 (č. 1971/22) a *Fúrová a Nevedelová proti Slovenskej republike* zo 14. decembra 2023 (č. 1780/22), ktorými Súd konštatoval porušenie článku 6 ods. 1 Dohovoru v dôsledku neprimeranej dĺžky civilného konania;
- rezolúcia *CM/ResDH(2024)286*, prijatá 6. novembra 2024 k rozhodnutiam *M. H. a ďalší proti Slovenskej republike* z 3. mája 2022 (č. 14099/18), *Cihán proti Slovenskej republike* z 9. novembra 2023 (č. 17755/23), *Cupper proti Slovenskej republike* z 15. februára 2024 (č. 18008/23), *Petrovský proti Slovenskej republike* zo 7. marca 2024 (č. 21856/23), *Urban proti Slovenskej republike* z 15. februára 2024 (č. 23811/23), *Sisák proti Slovenskej republike* zo 7. marca 2024 (č. 23841/23), *Kollár proti Slovenskej republike* zo 4. apríla 2024 (č. 31549/23), *Machata proti Slovenskej republike* zo 4. apríla 2024 (č. 35458/23), *Kováčová proti Slovenskej republike* zo 4. apríla 2024 (č. 42073/22) a *T. K. a ďalší proti Slovenskej republike* zo 7. marca 2024 (č. 57085/18), ktorými Súd rozhodol o vyčiarknutí sťažností, z ktorých sa niektoré týkali dĺžky civilných konaní a niektoré iných namietaných porušení Dohovoru (zákaz mučenia, neľudského a ponižujúceho zaobchádzania a trestania, zákaz diskriminácie, právo na pokojné užívanie majetku), na základe zmieru uzavretého medzi vládou Slovenskej republiky a sťažovateľmi;

- rezolúcia *CM/ResDH(2024)320*, prijatá 5. decembra 2024 k rozhodnutiam *Varga proti Slovenskej republike* z 27. júna 2024 (č. 1902/24), *Pišoftová proti Slovenskej republike* zo 4. apríla 2024 (č. 21885/23), *P. K. proti Slovenskej republike* zo 16. mája 2024 (č. 32188/23) a *Mandzák proti Slovenskej republike* zo 16. mája 2024 (č. 32714/23), ktorými Súd rozhodol o vyčiarknutí sťažností, týkajúcich sa dĺžky civilných konaní, na základe zmieru uzavretého medzi vládou Slovenskej republiky a sťažovateľmi;
- rezolúcia *CM/ResDH(2024)401*, prijatá 11. decembra 2024 k rozhodnutiu *Magát a 3 ďalšie sťažnosti proti Slovenskej republike* zo 16. mája 2024 (č. 31987/23), ktorým Súd rozhodol o vyčiarknutí sťažností, týkajúcich sa dĺžky civilných konaní, na základe zmieru uzavretého medzi vládou Slovenskej republiky a sťažovateľmi;
- rezolúcia *CM/ResDH(2024)402*, prijatá 11. decembra 2024 k rozsudku *M. L. proti Slovenskej republike* zo 14. októbra 2021 (č. 34159/17), ktorým Súd konštatoval porušenie článku 8 Dohovoru v dôsledku nevykonania primeraného posúdenia všetkých aspektov relevantných v tejto veci a dostupných dôkazov vnútroštátnymi súdmi v konaní o žalobe na ochranu osobnosti, a tiež zlyhania vnútroštátnych súdov pri dosiahnutí spravodlivej rovnováhy medzi právom sťažovateľky na rešpektovanie súkromného života a právom vydavateľov na slobodu prejavu;
- rezolúcia *CM/ResDH(2024)403*, prijatá 11. decembra 2024 k rozsudku *Kuc proti Slovenskej republike* z 2. septembra 2021 (č. 17101/19), ktorým Súd konštatoval porušenie článku 5 ods. 3 Dohovoru, pretože dôvody väzby, tak ako boli uvedené v rozhodnutiach vnútroštátnych súdov, neboli dostatočné a vnútroštátne súdy nepreukázali v trestnom konaní proti sťažovateľovi „osobitnú starostlivosť“, keďže došlo k opakovanému vráteniu veci prvostupňovému súdu, čo malo za následok predĺženie väzby sťažovateľa;
- rezolúcia *CM/ResDH(2024)404*, prijatá 11. decembra 2024 k rozsudku *KOM, spoločnosť s ručením obmedzeným proti Slovenskej republike* z 2. septembra 2021 (č. 56293/15), ktorým Súd konštatoval porušenie článku 6 ods. 1 Dohovoru v dôsledku neprimeraného obmedzenia práva sťažujúcej sa spoločnosti na prístup k súdu, spočívajúceho v uložení súdnych poplatkov sťažujúcej sa spoločnosti a následnom zastavení konania pre ich nezaplatenie;
- rezolúcia *CM/ResDH(2024)405*, prijatá 11. decembra 2024 k rozsudku *Mucha proti Slovenskej republike* z 25. novembra 2021 (č. 63703/19), ktorým Súd konštatoval porušenie článku 6 ods. 1 Dohovoru v dôsledku porušenia zásady neustrannosti súdu v trestnom konaní proti sťažovateľovi, a to v kontexte predchádzajúcich rozhodnutí súdu, ktorými boli spoluobvinení sťažovateľa odsúdení na základe dohôd o vine a treste.

IV. Závery

V roku 2024 Súd vláde oznámil 43 nových sťažností, z ktorých väčšina sa týkala namietaného porušenia práva na prerokovanie veci v primeranej lehote podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru. Okrem toho boli vláde oznámené 4 sťažnosti týkajúce sa rôznych porušení článku 8 Dohovoru (namietané boli zároveň aj porušenia iných ustanovení Dohovoru, najmä článku 3, 6, 13 alebo 14). Jedna z týchto sťažností sa týkala podmienok vo výkone väzby a účinnosti vnútroštátneho prostriedku nápravy, ďalšia sťažnosť sa týkala dĺžky konania a práva na rešpektovanie rodinného života, ďalšia sťažnosť sa týkala účinnosti vyšetrovania domáceho násillia zo strany vnútroštátnych orgánov a ďalšia z týchto sťažností sa týkala zásahu do práva

na rešpektovanie súkromného života z dôvodu použitia odpočívacích a záznamových zariadení v automobiloch a účinnosti vnútroštátneho prostriedku nápravy. Okrem toho bola vláde oznámená 1 sťažnosť výlučne podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru a článku 14 Dohovoru, namietajúca diskrimináciu spočívajúcu v uložení prísnejšieho trestu sťažovateľom z dôvodu ich etnického pôvodu.

Z prípadov, v ktorých Súd rozhodol v roku 2024, bolo v 1 prípade konštatované porušenie článku 3 Dohovoru. Ide o rozsudok *Adamčo proti Slovenskej republike* (č. 2) z 12. decembra 2024. V uvedenom prípade sa sťažovateľ vo výkone trestu odňatia slobody sťažoval na rutinné podrobovanie sa dôkladným osobným prehliadkam, kontrolu dokumentov a na neuvoľnenie spútaných rúk na účel použitia toalety počas prestávky na súdnom pojednávaní. Namietal, že je podrobovaný dôkladným osobným prehliadkam, hoci sa u neho počas mnohých rokov nenašlo nič nepovolené. V súvislosti s namietaným spútaním sťažovateľa a s tým spojenou nemožnosťou použitia toalety Súd konštatoval, že nezistil žiadne náznaky toho, že by bol sťažovateľ vystavený zaobchádzaniu nezlučiteľnému so zárukami článku 3 Dohovoru. Pokiaľ však išlo o vykonávanie dôkladných osobných prehliadok, Súd aj s prihliadnutím na závažnosť a povahu trestných činov, za ktoré je sťažovateľ odsúdený, konštatoval, že je potrebné ich posudzovať v súvislosti s jeho ďalším správaním sa vo väzení. Podľa Súdu bol sťažovateľ počas dlhého obdobia napriek iným bezpečnostným opatreniam systematicky podrobovaný dôkladným osobným prehliadkam, pričom na to neexistovali presvedčivé bezpečnostné dôvody. Vzhľadom na uvedené dospel k záveru, že za konkrétnych okolností tohto prípadu predstavovalo vykonávanie dôkladných osobných prehliadok ponížujúce zaobchádzanie v zmysle článku 3 Dohovoru.

Porušenie článku 3 Dohovoru bolo namietané aj v prípade *Ribár proti Slovenskej republike*, o ktorej Súd rozhodol rozsudkom z 12. decembra 2024, ktorým však konštatoval neporušenie tohto článku. Sťažnosť sa týkala materiálnych podmienok výkonu väzby sťažovateľa v ústave na výkon väzby a ústave na výkon trestu odňatia slobody vrátane obmedzeného kontaktu s členmi jeho rodiny počas tejto doby. Sťažovateľ sťažnosťou podanou Súdu namietal najmä veľkosť cely, v ktorej bol umiestnený, skutočnosť, že po celú dobu výkonu väzby bol umiestnený v cele sám, nedostatok denného svetla v cele, nedostupnosť teplej vody v cele, teplotu v cele, kvalitu a množstvo väzenskej stravy, pravidelné zásahy do nočného spánku, nedostatok času stráveného na vychádzkach a podmienky, v akých boli vychádzky uskutočňované (najmä veľkosť, vybavenie vychádzkových dvorcov a výhľad z nich), nedostatok možností zapojiť sa do voľnočasových aktivít mimo cely a veľmi obmedzený kontakt s členmi jeho rodiny po väčšinu trvania jeho väzby. Súd v rozsudku konštatoval, že pokiaľ ide o podmienky sťažovateľovej väzby ako je prístup k dennému svetlu v cele, dostupnosť teplej vody v cele, teplota v cele, kvalita a množstvo väzenskej stravy či zásahy do spánku, sťažovateľ nevyčerpal dostupné vnútroštátne prostriedky nápravy. Rovnako sťažovateľ nesplnil podmienku vyčerpania vnútroštátnych prostriedkov nápravy, pokiaľ ide o neumožnenie telefonického kontaktu a návštev sťažovateľa zo strany rodiny. Súd preto predmetné námietky zamietol. Súd sa ďalej zaoberal iba podstatou námietsk týkajúcich sa veľkosti cely, v ktorej bol sťažovateľ umiestnený a času, ktorý v nej strávil, množstva času povoleného na pobyt vonku, podmienok, v ktorých takéto pobyty vonku strávil a nedostatku možností zapojiť sa do voľnočasových aktivít. V tejto súvislosti Súd poznamenal, že v prípade sťažovateľa nešlo o nedostatok osobného priestoru (rozloha cely presahovala minimálny štandard plochy cely, odporúčaný Výborom proti mučeniu (Výbor CPT)), a sťažovateľ bol na cele sám väčšinu času na základe jeho vlastných žiadostí. Súd tiež poukázal na skutočnosť, že sťažovateľ mal možnosť vyššie uvedené námietky vzniesť pri štyroch konkrétnych príležitostiach, keď s ním bol uskutočnený pohovor, čo však neurobil, pričom nič

nenaznačovalo obavy sťažovateľa alebo inú okolnosť, ktorá by mu v danom čase bránila vzniesť takéto sťažnosti na vnútroštátnej úrovni. Súd na základe uvedeného dospel k záveru, že v danom prípade nebolo preukázané, že by podmienky sťažovateľovej väzby predstavovali zlé zaobchádzanie v zmysle článku 3 Dohovoru, a preto nedošlo k porušeniu článku 3 Dohovoru.

Súd v roku 2024 v 1 prípade konštatoval porušenie článku 4 Dohovoru. Ide o rozsudok *B. B. proti Slovenskej republike* z 24. októbra 2024, ktorý sa týkal účinnosti vyšetrovania dôvodného podozrenia z obchodovania s ľuďmi zo strany slovenských orgánov. V rozsudku Súd konštatoval, že v tomto prípade slovenské orgány nevyvinuli všetko úsilie na to, aby vypočuli všetky relevantné osoby, ktorých svedectvá by mohli objasniť skutkové okolnosti rozhodujúce pre právnu kvalifikáciu skutku. Súd tiež vytkol slovenským orgánom celkový čas, počas ktorého sa zaoberali touto vecou, keďže trestné konanie sa začalo v roku 2012 a definitívne bola vec ukončená až v roku 2021 rozhodnutím ústavného súdu. Súd v uvedenom prípade rozhodol, že vnútroštátne konanie týkajúce sa vierohodného podozrenia z porušenia práv sťažovateľky podľa článku 4 Dohovoru nespĺňalo požiadavky pozitívnej povinnosti štátu vykonať v tejto veci účinné vyšetrovanie, a teda došlo k porušeniu článku 4 Dohovoru v jeho procesnej časti.

Ďalej Súd v roku 2024 rozhodol v niekoľkých prípadoch týkajúcich sa článku 5 ods. 4 Dohovoru. V rozsudkoch *Krátky a ďalšie 3 sťažnosti proti Slovenskej republike* z 25. apríla 2024, *Cviková proti Slovenskej republike* z 13. júna 2024 a *M. B. proti Slovenskej republike* z 19. decembra 2024 Súd konštatoval porušenie článku 5 ods. 4 Dohovoru z dôvodu, že konania o preskúmanie zákonnosti väzieb sťažovateľov nespĺňali procesné požiadavky tak, ako to vyžaduje článok 5 ods. 4 Dohovoru. V prípade *Cviková proti Slovenskej republike* a v prípade *M. B. proti Slovenskej republike* Súd navyše konštatoval aj porušenie článku 5 ods. 3 Dohovoru, a to v dôsledku toho, že v uvedených prípadoch nemal za preukázané, že určitá časť väzby sťažovateľov bola nevyhnutná.

Väčšina prípadov rozhodnutých Súdom v roku 2024 sa týkala namietaného porušenia práva na prerokovanie veci v primeranej lehote podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru. Súd 22 takýchto sťažností vyčiarol zo svojho zoznamu prípadov na základe zmieru alebo na základe jednostrannej deklarácie vlády. K zmiernemu riešeniu alebo využitiu inštitútu jednostrannej deklarácie vlády sa pristúpilo v prípadoch, ktoré neboli obhájiteľné vzhľadom na už ustálenú judikatúru Súdu, t. j. rozsudky, ktorými Súd v obdobných prípadoch konštatoval porušenie článku 6 ods. 1 Dohovoru. Išlo predovšetkým o prípady, v ktorých ústavný súd za zistené prierahy v súdnom konaní priznal finančné zadost'účinenie vo výške, ktorú Súd v obdobných prípadoch považoval za nedostatočnú, alebo v ktorých ústavný súd nepriznal žiadne finančné zadost'účinenie (v tomto ohľade pozri napr. *Gábriška proti Slovenskej republike*, rozsudok z 13. decembra 2005; *Kaščák proti Slovenskej republike*, rozsudok z 30. novembra 2010). V ďalších prípadoch ústavný súd neposúdil celkovú dĺžku konania, resp. neposúdil dĺžku konania v rozsahu umožnenom formuláciou ústavnej sťažnosti, čo je nezlučiteľné s praxou Súdu preskúmať celkovú dĺžku napadnutého konania (pozri *A. R. spol. s r. o. proti Slovenskej republike*, rozsudok z 9. februára 2010; *Sirotnák proti Slovenskej republike*, rozsudok z 21. decembra 2010; *Frigo proti Slovenskej republike*, rozsudok z 8. októbra 2013), alebo ústavný súd nepovažoval dĺžku konania za neprimeranú, čo vzhľadom na okolnosti konkrétneho prípadu a rozsudky Súdu v obdobných prípadoch nebolo obhájiteľné. Pokiaľ ide o ostatné prípady, Súd v 3 prípadoch konštatoval porušenie článku 6 ods. 1 Dohovoru v dôsledku neprimeranej dĺžky konania, a to rozsudkami *Bardúnová proti Slovenskej republike* z 25. apríla 2024, *Petejová a Pjonteková proti Slovenskej republike* z 5. septembra 2024 a *Širo proti Slovenskej republike* zo 14. novembra 2024. V 1 prípade (*Šimek proti*

Slovenskej republike) Súd uznal argumentáciu vlády, dospel k záveru, že sťažovateľovi bolo poskytnuté primerané a dostatočné odškodnenie za porušenie jeho práva na vnútroštátnej úrovni a rozhodnutím z 30. mája 2024 vyhlásil sťažnosť za neprijateľnú z dôvodu nezlučiteľnosti sťažnosti s ustanoveniami Dohovoru.

Súd v roku 2024 rozhodol aj prípad týkajúci sa prezumpcie nevinoty. Išlo o prípad *Dávid Krátky proti Slovenskej republike* (rozsudok z 15. februára 2024) a k porušeniu princípu prezumpcie nevinoty malo dôjsť v dôsledku vyslovenia celého mena sťažovateľa na verejnom pojednávaní. Súd sa v uvedenom prípade zaoberal otázkou, či môže byť porušený princíp prezumpcie nevinoty vyjadreniami sudcu na verejnom pojednávaní za prítomnosti médií, ak sú tieto vyjadrenia obsiahnuté v rozsudku o spolupáchateľovi. Súd síce zohľadnil skutočnosť, že napadnuté vyhlásenie sudcu nebolo urobené s úmyslom, aby vyhlásil sťažovateľa za vinného, ale aby odôvodnil svoje rozhodnutie voči spolupáchateľovi, v rozsudku však Súd poznamenal, že nedostatok úmyslu porušiť právo na prezumpciu nevinoty nemôže vylúčiť porušenie článku 6 ods. 2 Dohovoru, ktorý toto právo zaručuje. Podotkol tiež, že namietanej situácii nepomohlo, že rozsudok bol vyhlásený verejne a za prítomnosti médií, nakoľko po oprave celého mena sťažovateľa na jeho iniciály už verejnosť vedela, komu iniciály patria. Súd dospel k záveru, že celkový spôsob a kontext, v ktorom boli vyjadrenia urobené, navodzovali nespochybniteľný dojem, že sťažovateľ spáchal predmetné trestné činy. Na základe uvedeného tak rozhodol, že došlo k porušeniu článku 6 ods. 2 Dohovoru.

Pokiaľ ide o ďalšie prípady podľa článku 6 Dohovoru, Súd rozhodnutím zo 16. apríla 2024 zamietol sťažnosť *Ferenc proti Slovenskej republike*, ktorou sťažovateľ namietal nezákonnosť získania dôkazu v trestnom konaní a porušenie práva na obhajobu. Súd v uvedenom prípade uznal argumenty predložené vládou a dospel k záveru, že sťažnosť je zjavne nepodložená a ako celok ju vyhlásil za neprijateľnú. Súd tiež rozhodnutím zo 14. mája 2024 zamietol sťažnosť *Harabin proti Slovenskej republike*, ktorou sťažovateľ namietal výsledok disciplinárneho konania vedenému voči nemu (ako sudcovi) a zánik jeho sudcovského mandátu v zmysle novely zákona. Rozhodnutie Súd prijal bez notifikácie sťažnosti vláde. Súd však v tomto prípade vyhlásil plnohodnotne odôvodnené rozhodnutie, ktoré zverejnil.

Ďalej Súd v roku 2024 rozhodol o niekoľkých prípadoch týkajúcich sa článku 8 Dohovoru. V prípade *Janočková a Kvocera proti Slovenskej republike*, ktorý sa týkal efektivity konania o nariadenie výkonu neodkladného opatrenia upravujúceho styk sťažovateľov a účinnosti vnútroštátneho prostriedku nápravy poskytnutého ústavným súdom, Súd rozsudkom z 8. februára 2024 konštatoval, že opatrenia prijaté vnútroštátnymi orgánmi neboli dostatočné a účinné, tak, ako by sa v danom prípade očakávalo s cieľom uľahčiť opätovný kontakt medzi sťažovateľmi. Súd poukázal na to, že napriek opakovanému využitiu prostriedku nápravy pred ústavným súdom v súvislosti s týmto, ako aj v súvislosti s inými súvisiacimi konaniami, nebol dosiahnutý preventívny účinok tohto prostriedku, a nepodarilo sa zabezpečiť výkon nariadeného neodkladného opatrenia, v dôsledku čoho sú sťažovatelia fakticky naďalej oddelení. Dospel preto k záveru o porušení článku 8 a v spojení s ním aj k porušeniu článku 13 Dohovoru. V ďalšom prípade *L. B. proti Slovenskej republike*, ktorý sa týkal dĺžky a efektivity konania o úpravu styku s maloletým dieťaťom sťažovateľa a určenie výživného, Súd rozsudkom z 12. septembra 2024 konštatoval, že hoci v danej veci bolo vydaných niekoľko neodkladných opatrení, ktoré mali za cieľ upraviť styk sťažovateľa s jeho maloletým synom a zabezpečiť rodine primeranú odbornú psychologickú pomoc, vnútroštátne súdy nevenovali dostatočnú pozornosť tomu, či dotknuté osoby tieto opatrenia aj skutočne dodržiavali. Súd na jednej strane uznal, že úlohu vnútroštátnych orgánov sťažovali napäté vzťahy medzi rodičmi.

Na druhej strane však zdôraznil, že nedostatok spolupráce medzi rodičmi žijúcimi oddelene nie je okolnosťou, ktorá by sama osebe mohla oslobodiť orgány od ich povinnosti prijať účinné opatrenia na zabezpečenie naplnenia sťažovateľovho práva na rodinný život. Súd sa domnieval, že vnútroštátne orgány nereagovali primerane na obštrukčné správanie matky a neprijali účinné kroky na zabezpečenie kontaktu sťažovateľa s jeho synom. Vzhľadom na uvedené Súd dospel k záveru, že došlo k porušeniu práva sťažovateľa na rešpektovanie rodinného života podľa článku 8 Dohovoru.

V prípade *Adamčo proti Slovenskej republike* (č. 2), ktorý sa okrem dôkladných osobných prehliadok sťažovateľa vo výkone trestu odňatia slobody týkal aj kontrol dokumentov tohto sťažovateľa, Súd rozsudkom z 12. decembra 2024 konštatoval okrem iného aj porušenie článku 8 Dohovoru z dôvodu, že nebola preukázaná existencia opodstatneného dôvodu domnievať sa, že dokumenty sťažovateľa obsahovali nejaký nezákonný prvok, a teda zásah do práva sťažovateľa na rešpektovanie jeho korešpondencie nebol v okolnostiach prípadu nevyhnutný.

Pokiaľ ide o výkon rozsudkov, možno poukázať na prípady *KOM, spoločnosť s ručením obmedzeným proti Slovenskej republike* a *Mucha proti Slovenskej republike*, ktorých sledovanie VM RE po posúdení informácií poskytnutých v predložených správach ukončil.

Prípád *KOM, spoločnosť s ručením obmedzeným proti Slovenskej republike* sa týkal nepriznania oslobodenia od súdnych poplatkov z dôvodu, že sťažujúca sa spoločnosť ako podnikateľský subjekt znáša podnikateľské riziko, ktoré nemožno prenášať na štát a následného zastavenia konania pre nezaplatenie súdneho poplatku. Súd v rozsudku z 2. septembra 2021 dospel k záveru, že neprimeraným obmedzením práva na prístup k súdu došlo k porušeniu článku 6 ods. 1 Dohovoru. Okrem iného poukázal na to, že príslušné zákonné ustanovenie (vtedy Občianskeho súdneho poriadku) neformulovalo dôvody pre oslobodenie právnických osôb a podnikateľských subjektov od súdnych poplatkov odlišne od dôvodov vzťahujúcich sa na fyzické osoby a na nejednotnosť vnútroštátnej judikatúry aplikujúcej toto ustanovenie na podnikateľské subjekty. V rámci výkonu rozsudku zástupkyňa okrem iného predložila VM RE súčasnú judikatúru ústavného súdu (nálezy sp. zn. IV. ÚS 187/2022, I. ÚS 283/2023, I. ÚS 268/2023, I. ÚS 591/2023), ktorý už nepovažuje za ústavne akceptovateľnú aplikáciu „kritéria podnikateľského rizika“, ani hodnotenie dôvodov, pre ktoré sa strana konania ocitla v nepriaznivej majetkovej situácii. Ústavný súd nepovažuje za dôvodné diverzifikovať skúmanie splnenia podmienok na oslobodenie od platenia súdnych poplatkov vo vzťahu k fyzickej osobe, resp. právnickej osobe. Podľa ústavného súdu, takýto výklad § 254 ods. 1 Civilného sporového poriadku rešpektuje jeho jazykové znenie v nadväznosti na účel oslobodenia od súdnych poplatkov, ktorým je zabezpečiť právo na prístup k súdu tomu, kto nie je spôsobilý zaplatiť súdny poplatok, bez ohľadu na dôvody, pre ktoré sa do nepriaznivej situácie dostal, či je to podnikateľské riziko, prípadne iný dôvod (nález sp. zn. I. ÚS 695/2023).

Prípád *Mucha proti Slovenskej republike* sa týkal objektívne odôvodnených pochybností o nestrannosti súdu v trestnom konaní proti sťažovateľovi z dôvodu predchádzajúcich rozsudkov, ktorými boli schválené dohody o vine a treste spoluobvinených, ktoré neboli formulované tak, aby sa vyhli prípadnému predbežnému úsudku o vine sťažovateľa a tiež vzhľadom na úlohu uvedených skorších rozsudkov v konaní proti sťažovateľovi, ktoré sa uskutočnilo pred tými istými sudcami. Súd v rozsudku z 25. novembra 2021 konštatoval porušenie článku 6 ods. 1 Dohovoru. Uviedol, že vzhľadom na povahu organizovanej trestnej činnosti, z ktorej boli spolupáchatelia obvinení, bolo nevyhnutné odkázať vo vymedzení skutkov na tretie osoby, avšak predmetné odkazy na sťažovateľa neboli formulované tak, že

v danom čase bol sťažovateľ len obvinený a stíhaný v samostatnom trestnom konaní. Účasť sťažovateľa na trestných činoch bola individuálne a konkrétne uvedená v rozsudkoch konštatujúcich vinu spolupáchateľov. Keďže súd považoval odsúdenia jeho spolupáchateľov za súčasť prípadu proti nemu, mal motiváciu zostať v súlade s predchádzajúcimi rozsudkami, pretože akékoľvek protichodné zistenia v jednom rozsudku by mohli podkopať dôveryhodnosť toho druhého. V rámci výkonu rozsudku zástupkyňa predložila VM RE príklady súčasnej praxe vnútroštátnych súdov v podobných prípadoch. Čo sa týka zachovania prezumpcie nevinoty v rozsudkoch schvaľujúcich dohody o vine a treste, ak okrem osôb, ktorých sa odsudzuje rozhodnutie týka, špecializovaný trestný súd v skutkovej vete menuje ďalšie osoby, o ktorých vine dosiaľ nebolo rozhodnuté, táto skutočnosť sa v skutkovej vete označí a uvedie sa aj štádium konania, v ktorom sa daná neodsúdená osoba nachádza. Dobrou praxou sa stáva aj to, že sudcovia v rámci odôvodnenia rozhodnutia zdôraznia, že dané rozhodnutie vyvoláva právne účinky len vo vzťahu k tej osobe, ktorej sa týka. Pokiaľ ide o otázku nestrannosti sudcu, najvyšší súd vo svojej rozhodovacej činnosti konštatoval, že táto otázka nastáva vtedy, keď skorší rozsudok už obsahuje posúdenie úlohy osoby následne súdenej za trestný čin spáchaný viacerými osobami, najmä ak skorší rozsudok obsahuje konkrétnu špecifikáciu účasti takejto osoby, alebo je z neho zrejmé, že súdená osoba splnila všetky podmienky na spáchanie trestného činu. Najvyšší súd poukázal na dôležitosť výberu slov v skoršom rozsudku, ktorý musí byť formulovaný tak, aby nebolo možné vyvodzovať záver o vine osoby stíhanej v rámci samostatného trestného konania, aby sa predišlo akémukoľvek podozreniu o zaujatosti voči nej a aby nebolo ohrozené spravodlivé prejednanie obžaloby v samostatnom konaní. V danom prípade neboli zmienky o osobe, ktorej vina ešte nebola právoplatne preukázaná, sformulované tak obozretne, aby sa zabránilo prípadnému predbežnému úsudku o jej vine. Tieto okolnosti podľa najvyššieho súdu bránili príslušnej sudkyni byť objektívne nestrannou. V inom prípade bol rozhodnutím najvyššieho súdu vylúčený predseda príslušného senátu z dôvodu, že v rozsudku v inom prípade, v ktorom bol členom senátu, označenie obžalovaného uvádzalo konkrétne a presne vymedzené postavenie šéfa v „kriminálnej skupine“ bez toho, aby sa v uvedenej trestnej veci o ňom rozhodlo, čo môže viesť k objektívne odôvodnenej pochybnosti, že sudca, ktorý sa zúčastnil na rozhodovaní v uvedenom inom prípade, by mohol mať predpojatý názor na meritum prípadu obžalovaného. Podľa najvyššieho súdu by však iná situácia nastala, ak by v uvedenom inom prípade bola v rozsudku vyjadrená „len“ možnosť, že mal byť šéfom skupiny, čím by bolo do budúcnosti dostatočne vylúčené porušenie princípu prezumpcie nevinoty a vylúčená možnosť pochybovať o nezáujatosti v budúcnosti konajúcich sudcov vo veci obžalovaného.

Pokiaľ ide o nadchádzajúce obdobie, vzhľadom na predmet otvorených prípadov proti Slovenskej republike na Súde je možné očakávať viacero rozhodnutí Súdu, ktoré prípadne môžu mať dopad na vnútroštátne právne prostredie a môžu formovať ďalšiu vnútroštátnu prax. Spomenúť možno prípady týkajúce sa podmienok v ústavoch na výkon väzby a výkon trestu odňatia slobody a uplatňovaných režimových opatrení, prípady týkajúce sa sledovacích opatrení povolených a realizovaných v rámci trestného konania, prípady týkajúce sa účinného vyšetrovania a trestného stíhania skutkov domáceho násillia a ďalšie.